

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **N. H. L.**, zast. JUDr. Leošem Brantálem, LL.M., advokátem, se sídlem Hasičská 551/52, Ostrava, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 9. 2019, č. j. MV-105212-5/2O-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 5. 2020, č. j. 22 A 79/2019 - 21, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti žalobkyně **se přiznává** odkladný účinek vůči rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 5. 2020, č. j. 22 A 79/2019 - 21, a vůči rozhodnutí žalované ze dne 2. 9. 2019, č. j. MV-105212-5/2O-2019.
- II. Žalobkyni **se ukládá** zaplatit ve lhůtě **tří dnů** od doručení tohoto usnesení Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši **1.000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a návrh na přiznání odkladného účinku

[1] Usnesením Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 22. 5. 2019, č. j. OAM-5971-21/DP-2019, byla zamítnuta žádost žalobkyně o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Kasační stížností napadeným rozsudkem pak Krajský soud v Ostravě zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované.

[2] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž zároveň požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatelka je přesvědčena, že jsou splněny podmínky pro jeho přiznání, neboť v případě, že nabude vykonatelnosti napadené rozhodnutí, stěžovatelka ztratí možnost legálního pobytu na území České republiky a bude muset její území opustit. Vycestováním by přitom byla způsobena újma jejímu dítěti, kterému by byl ztížen až zmařen kontakt s některým z rodičů. V případě, že by dítě vycestovalo se stěžovatelkou, výrazně by se zkomplikovala i možnost vymáhat výživné po otci, který má na území České republiky legální pobyt. Stěžovatelka by zároveň nemohla nadále vykonávat svoji dosavadní práci na území České republiky. Najít si práci a zázemí pro dítě by přitom pro ni na území Vietnamu či jiného státu bylo obtížné, až nemožné.

[3] Žalovaná navrhlá, aby soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal, neboť stěžovatelce v řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu nemůže vzniknout újma. Ta by jí mohla vzniknout až na základě uložení správního vyhoštění.

II. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[4] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 38).

[6] Stěžovatelka tvrdí, že by výkonem rozsudku krajského soudu a rozhodnutí žalované bylo zasaženo do jejího práva na respektování soukromého a rodinného života a do oprávněných zájmů jejího dítěte. V dané věci by tedy mohlo být dotčeno právo stěžovatelky i jejího dítěte na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod i zásady nejlepšího zájmu dítěte zakotvené v Úmluvě o právech dítěte.

[7] Nejvyšší správní soud v této souvislosti nejprve uvádí, že se neztotožňuje s tvrzením žalované, podle něhož rozhodnutí, kterým správní orgán žadateli neudělí dlouhodobý pobyt, samo o sobě nemůže způsobit vážnou újmu, neboť takový důsledek může mít až rozhodnutí o správním vyhoštění. Odkazuje přitom na svůj rozsudek ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100. V této věci soud shledal příčinnou souvislost mezi právními účinky rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu a možným vznikem nenahraditelné újmy u stěžovatele. Jen stěží lze totiž přijmout výklad, podle něž má cizinec předejít případné nenahraditelné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na určitou dobu. Skutečnost, že k bezprostřednímu opuštění území by byl stěžovatel donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nemůže být proto důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku.

[8] V projednávaném případě by vykonatelnost napadeného rozhodnutí pro stěžovatelku znamenala praktickou nutnost odcestovat z území České republiky nebo nutnost riskovat hrozbu uložení zákazu pobytu. Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatelka má ve své péči čtyřletého syna, dopadly by důsledky stěžovatelčina vycestování závažným způsobem i na něj, a to ať již by vycestoval se stěžovatelkou, či by zůstal se svým otcem v České republice. Nelze přitom podceňovat ani újmu, která by vznikla stěžovatelce v důsledku nutnosti opustit své bydliště i zaměstnání, vynaložení nemalých nákladů na cestu do Vietnamu a hledání vhodného ubytování a zaměstnání za současné nutnosti zajistit řádnou péči o jejího syna.

pokračování

[9] Jelikož Nejvyšší správní soud považoval újmu hrozící stěžovatelce i jejímu synovi za odůvodňující přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti, přistoupil k poměrování újmy, která by mohla stěžovatelce vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinku jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do práv stěžovatelky by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[10] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je třeba poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do práv svědčících stěžovatelce s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131). V projednávaném případě by přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu s požadavkem, aby na území České republiky pobývaly osoby v souladu s právními předpisy a tyto neporušovaly. Jak již bylo výše uvedeno, újma způsobená stěžovatelce nepřiznáním odkladného účinku by mohla být podstatná. Intenzita narušení zmíněného veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla mírná. Z informací, jež má Nejvyšší správní soud k dispozici, přitom nevyplývá, že by z hlediska veřejného zájmu představovala hrozbu již samotná přítomnost stěžovatelky na území České republiky. Intenzita újmy vzniklé stěžovatelce neodložením právních účinků rozsudku krajského soudu a rozhodnutí žalované tak převáží nad potenciálním dotčením veřejného zájmu na respektování právních předpisů upravujících pobyt cizinců na českém území, a je proto splněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud přitom odmítá názor žalované, že přizná-li odkladný účinek kasační stížnosti v této věci, bude tak muset činit ve všech věcech týkajících se pobytu cizinců, což je zjevně v rozporu se záměrem zákonodárce, který plošný odkladný účinek kasační stížnosti v těchto věcech v zákoně nezakotvil. Ne v každé věci totiž vycestování cizince zasáhne do života nezletilých dětí, tím spíše tak zásadním způsobem jako v projednávané věci. Nejvyšší správní soud nepochybně, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svojí povahou spíše výjimečný institut, nicméně je toho názoru, že v projednávané věci jsou podmínky pro jeho aplikaci splněny.

III. Závěr

[12] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud stěžovatelce vyhověl a její kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky napadeného rozsudku a rozhodnutí žalované.

[13] Nejvyšší správní soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s.). Z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti.

[14] V souladu s § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je s podáním návrhu na zahájení řízení (zde návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti) spojen vznik poplatkové povinnosti. Podle položky č. 20 Sazebníku soudních poplatků je návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví zpoplatněn částkou 1.000 Kč. Tento soudní poplatek nebyl s podáním návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zaplacen, a proto Nejvyšší správní soud stěžovatelce uložil, aby poplatek ve stanovené výši

uhradila [§ 4 odst. 1 písm. h) a § 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb.] a určil jí k tomu přiměřenou lhůtu.

[15] Soudní poplatek lze zaplatit jedním z těchto způsobů:

- vylepením kolků na vyznačené místo na tiskopisu připojenému k tomuto usnesení; vylepte vždy oba díly kolkové známky, tiskopis podepište a vraťte soudu, kolkové známky neznehodnocujte;
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1040521920**.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve stanovené lhůtě zaplacen, Nejvyšší správní soud ho bude vymáhat.

V Brně dne 22. července 2020

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu

pokračování

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

ke sp. zn. 4 Azs 219/2020

podpis

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓